Ч. 90. Чернівцї, пятниця дня 25. цьвітня (7. мая) 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

Загальні збори Народного Дому в Чернівцях.

II.

Справа будови Народного Дому.

Інсп. Попович пояснив з плянами в руцї, які зміни треба зробити на теперішнім домі і як виглядала би цїла будова, колиб товариство приступило до вибудованя першого поверха. Партер остав би ся таким, як є, тілько дало би ся нові вікна, і в декотрих комнатах нову підлогу. Перший поверх мав би такий сам розділ як партер, тілько, що дві салї на долинї становили би на горі одну, на сто квадратових метрів простору салю, що могла би помістити 300 людий. З салї виходили би скляні двері на бальком до улицї Йосифа, а фронт був би прикрашений фасадою з написею „Руский Народний Дім“. В новім домі були би урядженя, відповідні до нової каналїзациї, водопроводів і електричного осьвітленя. Кухня для бурси знаходила би ся в сутеренах а страви ішли би віндою на гору; вінда ішла би аж на перший поверх і після потреби можна би подавати горячі страви аж на перший поверх просто з кухнї. Кошта будови обчислені в приближеню на 12—15 тисяч після пляну, виробленого даром п. Клїкою.

Адюнкт Манастирский звертає увагу зборів на вагу салї, що уможливить не тілько збори і віча, але і частїйші сходини з родинами, де будуть могли буковиньскі Русини взаїмно пізнавати ся близше та загрівати ся до патріотичної справи. З материяльної сторони представляє ся річ так, що „Народний Дім“ находить ся тепер в такім станї, що доконечні репарациї, які треба би ще сего року перевести, коштували би половину суми, яку видало би ся на цїлу будову. Передовсїм треба дати нові вікна, бо ті, що є, вже цїлком неможливі, треба би дати новий ґанок а що найголовнїйше, покласти новий дах на цїлім будинку. Маґістрат не позваляє тепер дахи крити драницями, тільки бляхою, отже кошт був би великий. Надто маґістрат примусив би товариство приступити до каналїзациї і водопроводів а евентуально перепровадив би се сам на свою руку в дорозї примусовій. Отже тепер найкористнїйше попри ті конечні направи і улїпшеня поставити ще тих кілька стїн і мати перший поверх. А саля принесе ще і грошеві користи, бо при браку таких льокалїв в Чернівцях єї будуть дуже радо винаймати на ріжні збори і забави. Для того ставить бесїдник внесенє: Загальні збори зволять приняти до відомости пляни, вибрати комітет ширший так з місцевих, як і замісцевих членів і дати єму повномочє для будови першого поверха на Народнім Домі.

Редактор Маковей порівнує буковиньску Русь з Лужицкими Сербами, що відділені від свого племени і славяньскої родини морем ґерманьского населеня, жиють в Саксонії і Бранденбурзї в числї 200.000 своїм народним житєм. Хотяй їх менче, ніж нас на Буковинї, то они закупили під „Народний Дім“ в містї Будишинї (Bautzen) місце за 30.000 зр. і постановили взнести на нїм будову за 135.000 зр. Коли лужицкі Серби мають відвагу брати ся за будову за 135.000 зр., то ми буковиньскі Русини можемо прецїнь мати довірє до себе на 15.000 зр. Не треба брати річ так, мовби ті гроші мусїли бути сплачені в однім, двох роках — они можуть бути розложені на довший час. Такі народні дїла закладають ся так широко, що ще і слїдуючі поколїня можуть і мусять докладати до них своєї працї. Просьвіта у Львові купила свій дім за 130.000 зр. до сплати на 75 лїт. Коли би складки на будову не винесли згаданої суми, о чім треба сумнївати ся, і колиб на будові затяжів який довг, то не треба лякати ся тим, а з вірою в добру будучність приступати до дїла.

Учитель Глюк зазначує факт, що складки на „Народний Дім“ ідуть тепер скупійше, а ще не було випадку, щоби хто при смерти, розпоряджаючи своїм маєтком, згадав був на наші народні потреби. Один сьвященик Русин, з руского села, що на своїй парафії доробив ся маєтку, записав 20.000 зр. на волоске товариство. Треба би отже піднести почутє самосьвідомости у нашій суспільности а заразом придбати способи, якби прискорити складки. Одним з таких способів подає бесїдник, щоби відфотуґрафувати „Народний Дім“ і відпродувати фотоґрафії з зиском.

Господар Грищук навязує до бесїди попередника і каже, що нема дивоти мужикови, як той не знає, куди єму іти і що робити, коли пан-отець не знав, що робити зі своїми грішми. Піп записав свої гроші тай наші рускі гроші чужому народови, а мужик продає ґаздівство тай везе свої гроші тай рускі гроші на розтрату у чужі краї. Тота еміґрация наших панотцїв і наших мужиків має свою причину в тім, що они не розуміють народної справи. Та ще сьвященик може сам дізнати ся чогось з книжок та між людьми, але селянин темний не може сам визнати ся та порозуміти, в чім дїло. А хто тому винен? Винна сьвітска інтелїґенция, що мало показує ся на села, що не дає ся пізнати сїльским людям, що тримає ся від мужиків здалека та гордить сердаком; винні учителї, бо з них не всї несуть живе слово межи громаду, а ограничають ся тілько на свою шкільну науку. Час уже, щоби інтелїґенция заняла ся народом і взяла ся просьвіщати невченого брата. Госп. Грищук запевнив на кінци, що свою річ сказав не тому, щоби звернути ся против учителїв взагалї, бо він знає, що є такі між ними, котрі щиро відносять ся до мужика, але тому, щоби і другі пішли тою самою дорогою. Вкінци зложив бесїдник 5 зр. на будову Народного Дому.

Проф. Стоцкий станув в обороні учителїв. Буковиньске учительство народне дало такі докази патріотизму і щирої працї над народом, що оно є нашою гордостию і єго слава пішла поза границї краю. Галичина завидує нам такого самосьвідомого і ревного учительского стану.

---

43)

ЗАЛЇСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— Була би гарна пара! — докинула друга.

— Ади, як ідуть собі в купцї! — завидувала третя, сперши ся на рискаль.

— Не знати, чи видасть єї дїдич за него?

— Що, за него? — спитав ся Микола. — За простого попа?

— Або-ж він не гарний хлопець?

— Але що він має? — сердив ся вже старий наймит. — Як не той з Мурованки, то иньший пан єї возьме, але пан — розумієте? — богатий.

— Шкода! — жалували дївчата.

— Ба! — відповів їм Микола так, як би хотїв сказати: „На то нема ради.“

— А ви коли жените ся? — спитала ся одна збиточна робітниця в Миколи. — Я би зараз за вас вийшла.

— Хе-хе-хе! — сьміяв ся Микола. — Чекай, по Великодни поговоримо; най піст мине.

— Адже твій тато молодший, як Микола! — обізвали ся дївчата.

— Що з того, коли менї Микола сподобав ся — боронила ся дївчина. — Та вже хиба почекаю, заки піст мине. — І она засьпівала собі:

Ой все пости, ой все пости, чей будуть мясниці,
Як не піду в осїнь замуж, то піду в черниці.

— Ано! дївчата, до роботи! — напоминав Микола. — А вже я котрусь з вас возьму. —

Не прибив передновок у дївчат охоти до житя і веселости.

XVII.

Передновок в Залїсю був незвичайно тяжкий. Люди мерли як мухи в пізній осени. У вдови по Криворукім померло двоє дїтий молодших; лишив ся один Михась, школяр. Отець Левіцкий мав що другий-третий день похорон. З похоронів тих не то не мав нїякого зарібку, а ще й перестудив ся раз у слоту тяжко, так що аж на Великдень підвів ся з ліжка. З того часу він завсїгди покашлював та чув ся нездоровим.

Ті похорони на провеснї приймали ся людьми байдужно. Они, немов по звичаю, плакали на них; але до кількох днїв забували, а то й дякували Богу, що забрав зпоміж тих злиднїв з двайцять осіб, котрі так само не мали що їсти, як і другі. Трохи не завидували їм.

Впрочім в селї було глухо і непривітно. На кілька днїв розбурхали єго вісти о процесї Костишина, арештоване писаря і Мошка Зільбера. В процесї тім був сьвідком і о. Левіцкий. Не богато він міг сказати, бо селом не займав ся, але мусїв признати ся до дуже немилої річи, що на весїлє доньки позичив від Костишина 300 зр. У справозданях ґазетних з того процесу вправдї не було сказано, на що він позичив ті гроші, але вже сам факт, оголошений перед сьвітом, що о. Левіцкий мав дїло із злодїєм Костишиним, дуже згриз і єго родину і Горошиньских — а вже Славка таки найбільше. Він рад був під землю запасти ся, коли Заборовский прочитав в ґазетї о процесї і почав з ним о тім

Але селяни часто ворогують на учителя за те, що він совістно сповняє свій обовязок, та змушує їх посилати дітий до школи. Такі селяни самі не бачать свого добра. Тай взагалї інтелїґенция руска. хоть нечисленна, старає ся про осьвідомлене народу. Доказом на те віча, що відбували ся тамтого року, і богато причинили ся до розбудженя народа та принесли значні складки на Народний Дім. Але інтелїґенциї тяжко їздити безнастанно по селах, бо кождий має свої обовязки, а ще тяжше тому, що ворожі люди підкопують довірє у народа та ширять між ними розлад і баламуцтво. Треба би, щоби селяни самі заняли ся своїми братьми і ті, що вже порозуміли вагу спільної, народної працї, самі ставали речниками еї, скликували збори, закладали читальнї, заохочували других горнути ся у один гурт. Інтелїґенция стане певно всюди і кождого часу до помочи таким змаганям.

Уч. Івасюк осьвітлює ще раз тяжке положенє учителя на селї, бо селяни частенько жадають прислуги „по знайомости“. А прислуга лежить в тім, щоби звільнити дитину від школи. Коли-ж учитель заявить, що він не може того зробити, то вже по приязни і по знайомости а начинає ся ворожнеча. До того учитель не має часто нї-звідки помочи, стоїть осібняком. Мужик знає в селї тілько сьвященика та даскала і учителя (голоси: а Мошка?). Коли-ж сьвященик іде против учителя, а даскал помагає сьвященикови то учитель не годен сам нїчого зробити. Тай мужики не дуже то радо слухають розумної бесїди, а волїють таких людий, що заводять з ними кумпанїю при чарцї у корчмі. Але такі кумпани се не є приятелї народу і ними учителї не стануть. Учитель служить народови найлїпше, коли він сповняє точно і совісно свої обовязки. Вихованє молодого поколїня се надія народа. Просьвітити молоде поколїнє і защіпити в нїм любов до свого рідного, се високе завданє, яке припадає для учительства. Котрий того довершив, на того нїхто не може кинути каменем, бо він найкрасше прислужив ся для добра народа.

Патріотичні заяви.

Уч. Дарій Пігуляк подає вислїд наради товаришів, спрошених до торговлї Власюка для придуманя способів піддержати товариство Народний Дім. Зібрані там товариші учителї постановили всї вступити в члени основателї Народного Дому і сплатити членьску вкладку в протягу трох лїт місячними ратами. Заразом ухвалили зажадати від видїлу Народного Дому видрукуванє чеків на 1, 5, 10, 20 крейцарів і корону, щоби учительство могло причинити ся до будови збиранем складок в як найширших кругах буковиньскої суспільности. Заразом складає п. Дарій Пігуляк за першу рату 1 зр.; так само складають по 1 зр. учителї Омелян Іваницкий, Михайло Кракалїя, Зугаєвич, Терлецкий Іван, Іля Попович, Евген Годованьский, Олекса Сорочан, Івасюк Віктор, Сев. Шербанович, Ілюк Онуфрей, Омельский і Іля Клим зложив 2 зр., Андрій Зибачиньский 1 зр. і на льос 2 зр. Войновский 3 зр., і на льос 2 зр., купець Гнат Власюк 2 зр., Лев Лопатиньский 1 зр., і льос, Данилевич 2 зр., Ґаврилець і Меленка по 50 кр.

По тій складцї, принятій з одушевленем загальними зборами, забрав голос купець Власюк і вніс, щоби видїл старав ся перевести в рускій суспільности таке оподатковане на всї люксусові предмети, яке завели були у себе Чехи на будову народного дівадля (театру). Від кождої склянки пива, яку випє Русин, він повинен заплатити 1 кр. на Народний Дім, від чарки горівки 1 кр., від коняку 5 кр., від лякерованих черевиків 1 зр. (від звичайних черевиків нїчо), від рукавичок 25 кр., від капелюха низше 5 зр.—50 кр. висше 5 зр. —2 зр. і т. д. Коли би таке почуте патріотичного обовязку приймило ся межи Русинами, то наш нарід міг би зложити сотки тисячів, а кождий поодинокий не чув би навіть сего, бо при такій нагоді кілька крейцарів не роблять нїколи різницї.

Нещастє в Парижи.

У вівторок по полудни лучило ся в Парижи величезне нещастє, що своїми розмірами пригадує катастрофу у віденьскім „Рінґтеатрі.“ На полях елїзейских устроєно, як кождого року, базар на добродійні цїли, в умисне на ту цїль збудованім деревлянім великаньскім будинку. Стїни того будинку виліплені були дорогоцїнними, хорошими тапетами. В шатрах, в серединї будинку продавали панї з найбогатїйших і найзнаменитших родин париских ріжні предмети. Около 5-ої години по полудни роздав ся в шатрі, де показувано кінематоґраф, страшний гук, а по хвили почуто крик „горить!“

В миг ока станув цїлий деревляний будинок, де товпило ся більшо як 1.200 осіб, в полуміни. Настала нечувана тревога. Всьо утїкало до входових дверий. Шовкові одяги пань заяснїли страшним огнем. Ще заки огнева сторожа появила ся на місци нещастя, подушено вже богато людий і потратовано ногами. Переполохані люди бігали з розпукою в лицях немов горючі смолоскипи по площи і тачали ся по земли, аби придушити на собі огонь. Коли прибула пожарна сторожа, представляв базар одно море огня. Кинули ся до ратованя нещасних, однако богато осіб погоріло вже тодї на вуголь. Кажуть, що згоріло над 100 людий, а 150 тяжко попарило ся.

Той „Базар“ устроїло аристократичне товариство Парижа на добродійні цїли, а дохід з него був дуже значний. Молоді панї з аристократиї продавали там цїнні дрібницї, котрі перед тим на ту цїль назбирали, а на ту забаву сходили ся все найвизначнїйші личности Парижа і Франциї. Около $8^1/_2$ години вечером удало ся вкінци з великим трудом здержати полїциї товпи публики, що надходили з міста і ще збільшали панїку і заколот.

Около 6-ої години відставлено ранених в ношах і возах до шпиталїв і вже не було тодї сумнїву, що богато осіб погибло страшною смертию. До 6-ої добуто 35 трупів, котрі поукладано на хіднику улицї Жан Ґужон. Очевидно, що в першій хвили не можливо було розпізнати погибших. Найстрашнїйший був вид, коли нагле відслонено одну стїну, за котрою було 60 осіб збитих в одну масу з покривленими від страшмук лицями. Розпука і крик осіб, що глядали своїх рідних, ще збільшили страшне замішанє.

Доси ще нїхто не може на певно сказати, які розміри мало то нещастє і звідки оно пішло. Кажуть, що електрична іскра запалила кінематоґраф, що в одній хвили вибух ясною полумінею.

Між спаленими і погибшими находять ся особи з найвисшої аристократиї, і так: Княгиня Алянсон, сестра нашої цїсаревої, ґр. Нейль, Марбо, Ст. Періє, де Мен, ґенерал Мако, княгиня Ізе, марґрафиня Ґалїфе і богато инших.

Деякі трупи дають образ страшних мук, які мусїли переходити. Тїла в половинї спалені, а в другій половинї неткнені.

Через цїлу ніч з вівтірка на середу дїяли ся на місци катастрофи страшні сцени. Родини тих, що находили ся в базарі, відшукували їх, хоч се було дуже трудно, бо трупи звичайно попалили ся на уголь. Трупів видобули до вчерашного дня 115. Здогадують ся, що вже більше їх не найдуть. Поміж особами, що згинули в огни, находить ся кілька законниць, що займали ся продажею річий. Тїло сестри нашої цїсаревої княгинї Алянсон не найшли, бо спалило ся на попіл; лише руку найшли і по слюбнім перстени пізнали, чия она. Княгиня мала 51 лїт. І богато иньших найвизначнїйших осіб згоріло. Покалїчених умістили в домах близько базару, а около 200 осіб відвезено до їх мешкань. Комендант Парижа ґенерал Сосіє утїк, скоро почув крик „горить!“ але попарив собі ноги.

Парискі часописи дуже ганьблять тих, що уряджували базар так неосторожно.

розмову. Процес скінчив ся так, що Мошко Зільбер вийшов з него безкарно, війта засудили на півтора року, писаря на рік вязницї а війтового брата Андрія на вісїм місяцїв. Всї прихильники тої спілки в Залїсю по тім процесї дуже притихли і, як перше всюди було їх повно в селї, так тепер поробили ся дуже маленькі і маломовні. Навіть сам Зільбер притих і не чути було, щоби шукав собі якої нової жертви.

Наслїдки процесу були ще й такі, що цїлу раду громадску, котра й так мала рядити тілько до осени, розвязано, а комісарем установили власти дїдича Заборовского.

Другий раз зворушило ся значно село, коли дізнало ся, що мають приїхати Мазури оглядати ґрунт Заборовского, скоро тілько снїг троха щезне. „Що то — казали — пан чужинцїв спроваджує, а своїх не має?“ Пішла навіть окрема депутация до двора, підмовлена Головатим, просити пана, аби він або почекав з продажию, заким роздобудуть гроші і самі куплять, або взагалї покинув ту думку. Депутация убрала ту просьбу в дуже нещасливі слова, один ґазда вихопив ся, що ґрунт Заборовского — то таки їх ґрунт, залїських людий (виходило на таке, що Заборовский тілько тимчасовий посїдатель), — дїдич слухав-слухав того з усьміхом, а вкінци спитав грізно:

— Гроші маєте?

— Не маємо — відповіли гуртом.

— Якже ви, сякі-такі, сьмієте менї ту приходити та ще дурницї говорити! — скрикнув він раптом. — Геть, fora ze dwora! Лайдаки! кажуть, що ґрунт їх. Чули ви таке? — обернув ся він до Славка, коли депутация виходила засумована з двора.

Славко старав ся їх оправдати. Казав, що може вдасть ся єму зложити спілку, котра би той ґрунт купила. Він старав ся вже о се і єму не вдало ся перший раз; але має надію, що другим разом поведе ся. Тілько треба виждати.

— Говоріть своє! — відповів Заборовский. — Менї гроший зараз потрібно, розумієте?

Але того дня вчіпила ся єго і донька та стала просити, аби здержав ся з продажию ґрунту, або зробив велике добро для громади, хоч — казала — яке то оно й добро, коли заплатити треба.

— Якже ти хотїла, аби я дармо дав? — угнївав ся Заборовский. — Не сердь мене, Маню, раджу тобі. Не мішай ся менї в мої справи! Ти на тім не розумієш ся.

— Не гнївайте ся, татунцю, прошу вас, — стала Маня примилювати ся — адже я не чогось злого хочу!

— Але ти не розумієш ся на тім!

— Може і не розумію ся, але менї здає ся...

— Ет! перебив їй мову батько — тобі так здає ся, а менї інакше. Ту нема що богато говорити!...

В цьвітну недїлю приїхали чотири Мазури оглядати ґрунт. Заборовский опровадив їх по цїлім поли і принимав відтак у себе перекускою. При тім годили ся, як і що зробити.

Було вже полудне, а они ще не полагодили справи. Заборовский походжав нетерпеливо по комнатї, коли нараз зачув, що хтось заїхав на подвірє. Він виглянув у вікно і здивував ся: се приїхала панї

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 6-го мая 1897.

Іменованя. В фінансовій дирекциї іменовані податкові адюнкти Вільгельм Озаркевич і Йосиф Ґольденберґ офіциялами а практикант подат-датковий Іван Шуст адюнктом податковим.

Іспит зрілости в рільничо-господарскій школї в Чернівцях зачинає ся дня 17. мая; іспит зачнуть письменні працї.

Славна зелїзниця Іцкани, тим славна, що більше стоїть нїж ходить, оповістила знов перерву від 4-го мая на необмежений час для остаточної реконструкциї шляху. Коби то вже раз скінчило ся!

Вандрівні учителї господарства. Мінїстерство рільництва удїлило вандрівним учителям господарства Юрієви Брайлянови в Білцї, Кошинови в Миговенах, Радекови в Дорошівцях і Поповичукови в Боянци стипендиї по 50 зр., щоби могли взяти удїл у викладах про управу пашї, що начнуть ся у Відни від дня 1-го червня с. р.

Перший випуск творів Ю. Федьковича (поезиї), зложений з 8 аркушів, уже видрукований, брошурує ся і розішле ся сего тижня цїлорічним предплатникам з 1896 року.

Базар для живности хотять вибудувати в Чернівцях. Др. Василь Ключенко, радник правительства, предложив маґістратови опінїю місцевої ради санїтарної що до тої справи. Там вказує ся на те, що в слїтні дни дооколичні селяни не приходять на отверту торговицю, а перекупки, що закуповують живність гуртом за погоди, визискують страшенно міське населенє. Через те стають Чернівцї одним з найдорожших міст. Накритий базар для живности піднесе торговлю живностию, бо дасть дооколичним продуцентам можність спроваджувати товар в більших скількостях, живність не буде нищити ся, як на отвертій торгоници і може бути перехована на дальші дни в пивницях та ледівнях базару. Надто уможливить такий базар спроваджувати живність з Росиї і Румунії, як рибу, мясо, яйцї, каляфіори і иньші продукти, що тепер через Буковину вандрують до Відня, Берлина і Льондону. При тім забезпечить накритий базар і купуючу публичність перед недогодами слїтної і зимової пори та улегчить полїцийну і санїтарну контролю. Такий один базар, більший, мав би станути на площи Австриї а другий, при улици жидівскій.

Поправка. У вчорашнім справозданю касовім Народного Дому пропущено позицию в розходах: на читальню 658 зр. 27 кр а в станї маєтку в позициї „готівка“ має бути 760 зр. 30½ кр.

Посада громадского писаря в Каменцї з річною платою 320 зр. і вільним мешканем, є до обсадженя. Стараючі ся мусять виказати ся знанем нїмецкого, руского і волоского язика та внести подане до начальства громади найдальше до 10. мая с. р.

Відзначеня за викрите у Львові військового шпигуньства, в наслїдок чого увязнено перед кількома місяцями Бартмана і Ванїчка, одержали бурмістр міста Стрия Людв. Ґеттінґер, кондуктор державних зелїзниць у Львові Ос. Шиґовский і полїцийний аґент в Стрию Едв. Бріннер. Ґеттінґер одержав кавалерский хрест ордеру Франц-Йосифа, а Шиґовский і Бріннер срібні хрести заслуги. Цїлу справу шпигуньства викрив кондуктор Шиґовский, а увязненє Бартмана наступило на зелїзничім двірци в Стрию.

На шкільні книжки для убогих дїтий дирекция ц. к. видавництва шкільних книжок у Відни, визначила суму 3.906 зр. за яку має віденьске видавництво достарчити дарових книжок шкільних для Буковини. Сю суму роздїлено між шкільні повіти таким способом:

На черновецкий міський	365 зр.	86 кр.
„ „ сїльский	594 „	40 „
„ ґурагуморский	294 „	44 „
„ кімполюнґский	272 „	75 „
„ кіцманьский	540 „	24 „
„ радовецкий	445 „	72 „
„ серетский	297 „	64 „
„ сторожинецкий	459 „	92 „
„ сучавский	302 „	32 „
„ вижницкий	322 „	71 „

Зїзд драматурґів в Москві приняв ось-які постанови, що до українського театру: 1. Щоб українська лїтература драматична підлягала цензурі на однакових умовах з росийскою (се-б-то, щоби дозволяли ся пєси историчні, переложені з других мов і т. д. 2. Щоб театральні вистави українські підлягали урядовому доглядови на умовах однакових з виставами росийскими. 3. Щоб українські пєси заведені були у реєстр пєс дозволених для вистав людових („народних“). Сі постанови, в формі мотивованого „ходатайства,“ будуть віддані на увагу висшому урядови. Зваживши, що зїзд драматичних артистів з цїлої Росиї у Москві був незвичайно многолюдний, бо числив тисячі участників, і звернув на себе увагу широких кругів суспільности держави росийскої, — можна мати надїю, що ухвалені зїздом резолюциї в справі театру українського в Росиї вийдуть тому театрови на пожиток — поможуть увільнити український театр з тих виїмкових пут, які спиняюуь нормальний єго розвиток.

Кров християньска ллє ся знов в турецкій неволи. В Персиї, в таврийскім окрузї, що граничить з росийскими посїлостями, вибухли знов розрухи, вимірені против Вірмен, котрих бито, а доми їх і склепи бурено. В самім столичнім містї кинули ся на консуляти, позаяк Вірмени найшли там захист. Заряджене слїдство викрило мабуть, що серед музулманьских фанатиків утворило ся присяженє, що приготовлювало ся до вирізаня всїх Вірмен в Персиї. Що на те европейскі держави?

Заморив ся голодом. В Вайцен на Угорщинї найдено в однїй комнатцї фраціїшканьского монастиря трупа колишного монаха Юрия Ґаттера, що відобрав собі житє, заморившись голодом. Ґаттер вів колись торговлю полотном у Вайцен, але що інтерес зле ішов, вступив до монастиря. Строге житє монаха не припало єму до смаку, то-ж удав ся за дальшим хлїбом до Будапешту. Але і тут житє єму не усьміхало ся, він вернув ся назад до Вайцен і схоронив ся до вежі монастиря. Зробив собі там леговище з соломи і написав вуглем на стїнї такі слова: „Дня 8 марта. Кілько хрестиків нарисую на стїнї, тілько днїв голодував я і терпів спрагу. До десяти днїв умру.“ Коли по 50 днях найдено трупа, достережено під повисшими словами девять знаків. Отже нещасливий чоловік погиб по девятьох днях або не мав більше сили писати. Числив 50 лїт.

Виборчий стрілець. Підчас виборів вистрілив бар. Мустаца своєю резиґнациєю з начальства стрілецкого корпусу в Чернівцях, щоби застрашити тих членів того товариства, що посьміли голосувати не по мисли баронівского начальника. Вистріл той був цїлком зле вимірений і не зробив жадного ефекту — а се порозумів впрочім дуже проворний барон, бо дав себе тепер наново вибрати начальником стрілецкого корпусу.

Канадийцї не мають щастя, хотяй за ним гонять аж за море. З кіцманьского повіту вибирав ся з Кисїлева господар Галицкий до Канади. Своє ґаздівство, що вартувало 3.000 зр. продав за половину і взяв 500 зр. завдатку. Але де сховати такі гроші? Галицкий хотїв сам сховати їх, але жінка вперла ся, що она лїпше потрафить сю штуку. Рада в раду, Галицкий віддав гроші жінцї, а она сховала їх на ніч під подушку. Певно снила про Канаду, бо не чула, як хтось, що мусїв підглядати єї, закрав ся під подушку і забрав гроші. Рано пробудила ся Аниця а по грошех вже і місце застигло!...

Дрібні вісти. Др. Мелеха Юстера в Кімполюнзї засуспендували на три місяцї. Мусїв добре наброїти! — Дня 4. мая промовано на доктора теольоґії Касіяна Богатирця на черновецкім унїверситетї. — Друге руске товариство добровільної сторожі огневої „Сокіл“ заснувало ся заходами д. Григорія Грицака в Повітнї, селї повіту городецкого. — З Нового Йорку доносять, що на острові Ґвадалюпа було велике землетрясенє. Сотки людий погинули. Осередком землетрясеня була містцевість Монтсерат. — Величезного виза зловили сербскі рибаки в Дунаю недалеко Орсови: 2 і ⅔ метра довгий, 90 центиметрів широкий і важив 280 клґ. Великана того перевезено до Пешту і там продано за 680 зр.— Сальомея Крушельницка, звісна оперова сьпівачка виїхала з Медіоляну до Сант-Яґо, де заанґажована на пятимісячний оперовий сезон за першу сьпівачку до драматичних партий. В тій опері возьмуть удїл самі найзнаменитші сьпіваки.— Виорав скарб на своїм єгородї селянин в Родатичах під Бродком, Войтїх Дудек. Скарб викопаний зі збанком складає ся з 3 фунтів різних срібних монет, переважно польских з перших років XVII-го віка (1620—1641). — В селї Лютчи в селяньскій стайни прийшло на сьвіт хороше телятко, але дивогляд — мало три голови, три язики і четверо очий. Теля ричало і було здорове але наполоханий властитель корови велїв єму підрізати горло і закопати.

баронова Маєраньска з Новосїлок. Він уже бачив єї кілька разів у містї і зараз пізнав. Забувши Мазурів і продаж ґрунту, вибіг з комнати, мов молодець, і звитав ся з бароновою на порозї.

— Я приїхала вас, сусїдо-добродїю, відвидїти і з вами пізнати ся — говорила панї баронова. Ми найблизші сусїди, отже годить ся, аби ми знали ся.

— Але-ж цїлую руцї панї баронової... то правдива честь для мене... Прошу близше, прошу близше.

Заборовский немов відмолоднїв, так жваво увихав ся коло баронової. Обоє вступили до сальону. Там познакомила ся баронова з Манею.

— Якуж ви гарну і рослу доньку маєте, пане Заборовский! — одушевнла ся баронова панною, коли Заборовский клав єї футро на крісло.

(Дальше буде.)

Телеґрами „Буковини“.

З дня 6-го мая 1897 року.

Віденъ. Против зазиву посла Цімермана до австрийских Нїмцїв, щоби взяли численну участь у вічу против розпорядженя язикового, скликаного до Дрезна, виступає Kölnische Ztg. вказуючи на те, то таке віче в Нїмеччинї не має цїли, а може заколебати добрі відносини обох держав, бо Нїмеччина не має жадного права мішати ся з внутрішні відносини Австриї.

Атени. Турки мали допустити ся в Тесалїї ріжних ексцесів, мали зплюндрувити Лярісу, підпалювати доми та ограбити церкви.

Берлин. Буджетова комісия ради державної призволила додатково одноразовий видаток на справленє резервового материялу при польній артилерні. Для Прусів призначено 30 мілїонів, для Саксонії 3,750.000 а для Віртемберґії 5,600.000 марок.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“
в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ
в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!

„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях

має на складї отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток для чемних дїточок.“

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ
повинна находити ся

Народописна карта
українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Хто хоче мати
добру і дешеву
МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цїлий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому

З поважанем
В. Данилевич,
машинїст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. зелїзничій (Banhofstrasse) ч. 26.

РАМИ
на
образи і фотоґрафії

найдешевше тілько у

Б. Сальтера
переплетчика

Чернівцї ул. почтова 9. напротив ц. к. почти.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празї,

загально признаний **знаменитий усмирюючий лїк на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений лїк** просто під назвою **Ріхтера Liniment з котвицею** і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празї.

Із Найвисшого приказу

Єго цїс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекция льотерийних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присьвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“
в Чернівцях.

Ся льотерия обнимає 7816 виграних в готівцї,

подїлених на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слїдуючими

в загальній скількости

165.000 корон в золотї та **100.950** зр. риньских а. в.

Тягненє послїдує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. риньских а. в.

Льоси продає і адмінїстрация „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерийних урядах, у всїх льотерийних коллектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеґрафічних, в конторах виміни, в урядах стаций желїзничих і др.

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
і Шкільні повідомленя
(Schulnachrichten)

є на складї

в друкарнї „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.